

Bijlage 4 Nadere duiding visie leefbaarheid kernen (door wethouder Van Haften)

LEEFBAARHEID KERNEN

Schets van de kernen

Halfweg

Halfweg is, net als Spaarndam, een grotere woonkern binnen de gemeente. De N200, de spoorverbinding Haarlem – Amsterdam en het Zijkanaal F delen het dorp in vieren. Er liggen twee grotere woongebieden ten oosten van het Zijkanaal F, ten noorden en ten zuiden van de provinciale weg en de spoorlijn. In het woongebied ten zuiden van de N200 liggen de meeste voorzieningen. Dit gebied heeft een centrumfunctie.

Ten westen van het Zijkanaal F en ten zuiden van de provinciale weg ligt het terrein van de voormalige suikerfabriek, nu omgedoopt tot 'Sugar City'. Ten noorden van de spoorlijn, ligt een klein woongebied in de vorm van een lint. De lintbebouwing staat vooral langs de Houtrakkerweg, de Bauduinlaan en de Spaarndammerweg.

De centrale ligging in de noordvleugel van de Randstad, de nabijheid van groen en recreatie, de kleinschaligheid, het sociale karakter en de goede (onderwijs)voorzieningen zijn belangrijke kwaliteiten.

Daarbij komt dat Halfweg de meest stedelijke kern is van de gemeente en er is een sterke band met het naastgelegen 'tweelingdorp' Zwanenburg.

Spaarndam

Het dorp Spaarndam ligt in twee gemeenten: in Haarlemmerliede en Spaarnwoude en in Haarlem. De oude kern is een van de eerste beschermde dorpsgezichten in Nederland en ligt grotendeels in Haarlem. De gemeentegrens wordt gevormd door de Grote Sluis, de sluis tussen Zijkanaal C en het Spaarne. Het nieuwe deel van Spaarndam ligt in Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Spaarndam kenmerkt zich als woonkern binnen de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Er zijn voorzieningen aanwezig, zoals een dorps huis, detailhandel en sportvoorzieningen aan de rand van het dorp. De kwaliteiten van het dorp zijn de aanwezigheid van ruimte, groen en water, de bereikbaarheid ten opzichte van de Randstad en een bloeiend verenigingsleven. Belangrijk is dat er ruimte wordt geboden aan (sociale) voorzieningen en gedifferentieerde woningbouw en dat aandacht wordt besteed aan een goede verkeersregulering.

Haarlemmerliede, Penningsveer en Spaarnwoude

De drie kernen Haarlemmerliede, Penningsveer en Spaarnwoude zijn kleinschalig van opzet. Zij kenmerken zich door lintbebouwing langs de doorgaande wegen.

Haarlemmerliede is de grootste van deze drie kernen. De kwaliteiten van de kernen zijn de ruimte, rust en een goede gemeenschapszin.

De balans tussen bedrijvigheid, voorzieningen en woningen zorgt voor levendigheid, die door bewoners wordt gewaardeerd. Het doel is om deze kwaliteiten en de kleinschaligheid te behouden.

Spaarnwoude ligt op een strandwal. Een klein gehuchtje met een grote kerk dat als een eiland van groen in de open ruimte ligt. Vanuit Penningsveer loopt de Kerkweg, met daaraan wat erven omgeven door bomen en singels, naar de Spaarndammerdijk. Ook hier past dorpse landelijke beplanting. Zoals benoemd in het groen Structuurplan.

Buitengebied

Het groene buitengebied is in belangrijke mate bepalend voor de identiteit van Haarlemmerliede en Spaarnwoude en bindt de bewoners van de kernen. De vier

kernen zijn ieder op een eigen manier in het landschap verankerd. Ook de historische dijklinten zijn essentieel voor het landschap en het landelijke karakter van de gemeente. De inrichting van de dijken is steeds meer aangepast aan het doorgaande verkeer en dat betekent dat de dijken landschappelijk zijn “uitgekleed”.

Rijk verenigingsleven

Het college vindt dat Haarlemmerliede en Spaarnwoude als woongemeente aantrekkelijk moet blijven door een rijk aanbod aan voorzieningen, zowel op cultureel als op recreatief gebied. De gemeente stimuleert initiatieven voor jaarlijkse culturele en recreatieve evenementen gericht op de eigen inwoners.’

Zo zijn er verenigingen die een bijdrage leveren aan het culturele, sociale en maatschappelijk leven in Haarlemmerliede en Spaarnwoude en die de samenhang in de gemeenschap versterken. Zoals Oranjeverenigingen, die nationale feesten in de kernen organiseren.

De gemeente zelf waardeert de verenigingen met subsidies maar ook door de jaarlijkse vrijwilligersavond. De avond is bedoeld om vrijwilligers een avond in het zonnetje te zetten.

Kernenbeleid

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude onderkent het bloeiende verenigingsleven en de grote inzet van vrijwilligers in de kernen. Zij streeft naar ruimte voor initiatief en betrokkenheid vanuit de samenleving. De samenwerking tussen gemeente en kernen wordt niet vooraf in een vaste vorm gegoten, maar ontstaat organisch. De invulling vindt plaats in overleg en maatwerk per kern is het uitgangspunt.

Beleid wordt effectief als het wordt ontwikkeld en uitgevoerd dichtbij de burger in kleine bestuurlijke eenheden. Bij de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude gaat het dan om de dorpskernen: Halfweg, Spaarndam, Haarlemmerliede/Penningsveer/Spaarnwoude en Buitengebied.

Wat vinden wij belangrijk?

- Korte lijnen tussen bewoners en bestuur
- Dorpscentrum in grote kernen;
- Bibliotheek in grote kernen;
- Terugdringen van vrachtverkeer in kernen en N200;
- Sport- en recreatieaanbod behouden;
- De bouw van een unilocatie PO in Halfweg, zo mogelijk inclusief kinderopvang en peuterspeelzalen (integraal kindcentrum);
- Een hoogwaardig ingerichte omgeving;
- Een flexibele houding aan naar collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) en ‘zelfbouwen’ en naar experimentele en vernieuwende woonvormen;
- Gewenste verdeling woningen per project naar koop en huur: Huur 39% Koop 61%
- Gewenste verdelingen woningen per project naar type: Grondgebonden 75% Appartementen 25%

- Gewenste verdeling huurwoningen per project naar prijsklasse: Goedkope huur tot € 664,55) 75% Middelduur (664,55 – 800) 15% Dure huur (boven € 800) 10%
- Gewenste verdeling koopwoningen per project naar prijsklasse: Goedkope koop (tot € 180.000) 32% Uitloop goedkoop (180.000-215.000) 38% Middelduur (215.000 – 350.000) 15% Dure koop (boven € 350.000) 15%
- De mogelijkheid voor startersleningen;
- Buslijn 14, van Spaarndam naar station Halfweg-Zwanenburg is van belang om de woonkernen met elkaar te verbinden;
- De combinatie van wonen en werken biedt mogelijkheden om de levendigheid in de woonmilieus te vergroten;
- De gemeente zet in op een actief milieubeleid. Dit betekent onder andere het tegengaan van verloedering en verrommeling van de leefomgeving;
- Het opknappen van de sluisjes bij Halfweg heeft prioriteit

WELZIJN

Welzijn is een collectief begrip. Een belangrijk onderdeel m.b.t. dit onderwerp zijn de decentralisaties per januari 2015. In het Beleidsplan Sociaal Domein, dat in nauwe samenwerking met de gemeenten Bloemendaal en Heemstede is vormgegeven, wordt het beleid voor de transitie en de implementatie van deze taken geschetst. Er ligt een meerwaarde om in het sociaal domein (regionaal) samen te werken. Door regionale samenwerking kan een meer divers aanbod voor burgers gerealiseerd worden. Verder is het van belang om de zorg zo dichtbij de burger vorm te geven, onder andere via de welzijns- en CJG-coaches van de gemeente.

Het subsidiebeleid erop gericht om de algemene voorzieningen op lokaal niveau te versterken. Onder andere door in te zetten op preventieve gezondheidszorg zoals subsidiëring van de jeugd(gezondheids)zorg, de algemene gezondheidszorg, geestelijke gezondheidszorg, vrijwilligersorganisaties, mantelzorgondersteuning, algemeen maatschappelijk werk (Wmo) en opvoed- en opgroeiondersteuning (jeugd en gezin).die het doel hebben om inwoners te ondersteunen bij problemen en hen te helpen om zoveel mogelijk binnen de eigen mogelijkheden problemen aan te pakken. Op deze wijze wil de gemeente voorkomen dat er een beroep gedaan wordt op het gemeentelijk vangnet.

Sport

Sport wordt steeds belangrijker en het hangt nauw samen met het cluster maatschappelijke zorg. Het college bevordert een gezonde levensstijl en draagt bij aan sociale contacten voor jong en oud. Sportvoorzieningen dienen dan ook voor iedereen toegankelijk te zijn. Breedtesport wordt in stand gehouden en gefaciliteerd. Gezien de maatschappelijk verbindende functie wil het college een grotere en bredere inzet van de sportvereniging en in de wijken bij maatschappelijke activiteiten. Uit regionale samenwerking, waarbij elke gemeente zijn sterke punten inzet, moet nog de nodige winst te behalen zijn. Initiatieven die sportbeoefening op een hoger plan kunnen brengen worden ondersteund.

Vooralspaaandam heeft een groot aanbod aan sportvoorzieningen. Dit aanbod moet minimaal op het huidige niveau worden gehandhaafd, met wellicht aanpassingen aan veranderende behoeften van de bewoners. Hetzelfde geldt voor de (para)medische voorzieningen.

Ouderenbeleid

In 2013 is in overleg met Stichting Meerwaarde, Stichting Dock, Stichting Kontext en gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude besloten om te starten met een integrale welzijnscoach. Gezamenlijk is afgesproken dat Stichting Meerwaarde de welzijnscoach beschikbaar stelt en daarvoor de subsidie ontvangt. Later is deze aangevuld met een buurtsportcoach (hiervoor ontvangen we extra rijksfinanciering). Na een positieve evaluatie is de uitvoering onder dezelfde voorwaarden voortgezet in 2014.

De welzijnscoach (20 uur) vervult een belangrijke functie binnen onze gemeente, omtrent informatie en advies, ondersteuning van voornamelijk jongeren en ouderen (opbouwwerk, maatschappelijk werk en jongerenwerk). Voor de welzijnscoach zijn de werkzaamheden in 2015 aangevuld met de gesprekken in het kader van de toegang tot de Wmo maatwerkvoorzieningen.

Mantelzorgcompliment

Wij waarderen de inzet van mantelzorgers en de steun die zij bieden aan hun naaste familielid, burens of vrienden ten eerste. Hun ondersteuning is van groot belang voor

degene die de zorg ontvangt. Mantelzorgers in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude ontvangen één keer per jaar een mantelzorgcompliment. Het mantelzorgcompliment is een VVV-bon van € 40,- .

Jeugdbeleid

We willen dat Haarlemmerliede en Spaarnwoude een gemeente is waar het voor jeugdigen goed wonen, leven en opgroeien is, met de voorzieningen die dit optimaal ondersteunen. Als groene buffer tussen de steden Amsterdam, Haarlem en de Haarlemmermeer waar jeugdigen uit Haarlemmerliede en Spaarnwoude, maar ook uit de omringende gemeenten opgroeien in een groene omgeving. De doelstelling voor de komende vier jaar luidt: het realiseren van goed samenhangend beleid op het gebied van zorg, educatie, opvang, vrije tijd voor alle kinderen in de gemeente, met extra aandacht voor die kinderen die dat nodig hebben.

Dorpscentrum Spaarndam

Het Dorpscentrum Spaarndam is een gebouw dat voorziet in ruimtes voor activiteiten en dienstverlening op maatschappelijk, cultureel, recreatief en sportief terrein, op het terrein van de volksgezondheid evenals voor bewegingsonderwijs en voor de opvang van burgers bij calamiteiten, dit alles ten dienst van de Spaarndamse samenleving. De begroting van DC Spaarndam is niet sluitend. In overleg met het bestuur van het Dorpscentrum en gemeente Haarlem worden mogelijke oplossingen onderzocht zodat het Dorpscentrum in de toekomst open kan blijven.

WONEN

Het is fijn wonen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Dat kan geconcludeerd worden op basis van het woonwensenonderzoek dat in 2013 is uitgevoerd in de Metropool-regio Amsterdam (MRA). De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude scoort hier een 8,2 en behoort daarmee tot de best gewaardeerde woonmilieus van de MRA.

Voorzieningen

Het is noodzakelijk dat het huidige voorzieningenniveau, zoals het Dorpscentrum in Spaarndam en het *sport- en recreatieaanbod behouden blijft*. Veel voorzieningen zijn aanwezig in de buurgemeenten, zoals winkels in Zwanenburg en horeca in Haarlem.

Regelgeving/samenwerking Regionaal Actie Programma Wonen

In navolging van de samenwerking tussen de regio's Zuid-Kennemerland en IJmond bij het totstandkomen van een gezamenlijke RAP, wordt gewerkt aan het opstellen van een gezamenlijke huisvestingsverordening per 1 januari 2016.

Burgerparticipatie

Bewoners worden betrokken bij het tot stand komen van woningbouwprojecten. Burgerparticipatie en het serieus nemen van de vraag en behoeften van de bewoners zijn uitgangspunt ontwikkelingen. Een *hoogwaardig ingerichte omgeving* is een wezenlijk onderdeel van de woonkwaliteit. Het voorzieningenniveau, de inrichting van de openbare ruimte en de infrastructuur moeten aansluiten bij de wensen van de verschillende leeftijdsgroepen.

Woningbouw (on)mogelijkheden

In onze gemeenten zullen niet veel nieuwe bouwprojecten meer opstarten. De aandacht zal uitgaan naar het tot een goed einde brengen van de lopende projecten. Om de woningvoorraad op peil te houden en veranderingen in de bevolkingsopbouw

en samenstelling van huishoudens het hoofd te bieden, moet de woningmarkt zich echter blijven ontwikkelen.

De woningbehoefte voor de gemeente Haarlemmerleide en Spaarnwoude ligt volgens het RAP tussen 2011 en 2015 op 61 woningen en tussen 2016 en 2020 op 85, in totaal 146 woningen. De verwachte nieuwbouwproductie in deze periode ligt hoger, namelijk op 334 woningen volgens harde plannen. Er worden 69 woningen gesloopt, dat betekent een netto toename van 265 woningen. De zachte plannen bedragen 105 woningen, in totaal een netto toename van 400 woningen tussen nu en circa 2020.

Om dit onder de huidige marktomstandigheden te bereiken, wordt ingezet op kleinschaligheid en vraaggestuurd ontwikkelen. Het college neemt een flexibele houding aan naar collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) en 'zelfbouwen' en naar experimentele en vernieuwende woonvormen. Herstructurering en het behoud van de ruimtelijke kwaliteit staan hierbij centraal.

Woningbouwprojecten actuele plannen

Halfweg

- Mientekade. 54 woningen gesloopt en 69 nieuwe woningen met een medisch centrum bouwen.
- Amsterdamsestraatweg: 26 woningen.
- Sector park. Particulier opdrachtgeverschap project. Indicatie 22 kavels en 7 wooneenheden.
- Locatie Halverwegeschool: 6 tot 7 eengezinswoningen.
- Locatie Margrietschool:
- Locatie Jozefschool: 6 woningen.
- Terrein RK-kerk. 7 appartementen en 18 grondgebonden woningen en sociaal maatschappelijke ontmoetingsruimte.
- Vervloedterrein, Houtrakkerweg. mogelijke woningbouwlocatie 24 woningen (LIB).

Haarlemmerleide

- Liedeweg 55: 7 woningen.

Spaarndam

- SpaarneBuiten. 77 woningen gerealiseerd. Totaal 314 woningen

- Dokter W. Nijestraat/Ringweg, 16 appartementen en 4 grondgebonden woningen.
- Spaarndam AH supermarkt met enkele winkels en een beperkte aantal (zorg)woningen op het Poldermanterrein

Visie m.b.t. woningen/prijzen

- *Gewenste verdeling woningen per project naar koop en huur: Huur 39% Koop 61%*
- *Gewenste verdelingen woningen per project naar type: Grondgebonden 75% Appartementen 25%*
- *Gewenste verdeling huurwoningen per project naar prijsklasse: Goedkope huur tot € 664,55) 75% Middelduur (664,55 – 800) 15% Dure huur (boven € 800) 10%*
- *Gewenste verdeling koopwoningen per project naar prijsklasse: Goedkope koop (tot € 180.000) 32% Uitloop goedkoop (180.000-215.000) 38% Middelduur (215.000 – 350.000) 15% Dure koop (boven € 350.000) 15%*

Senioren

De demografie speelt een belangrijke rol. Het proces van vergrijzing, ontgroening en individualisering binnen de samenleving zet zich voort. Ook de behoeften van burgers aan specifieke woningen neemt toe. Er komt meer aandacht voor particulier opdrachtgeverschap.

Bij ontwikkeling van nieuwe locaties en bij herontwikkeling van bestaande locaties wordt expliciet aandacht besteedt aan levensloopbestendige woningen. Het doel is levensloopbestendige woningen te bouwen, geschikt voor zowel starters en ouderen. Voor beide locaties samen wordt gedacht aan tien tot vijftientig woningen.

Starters

Woonaanbod voor jongeren is beperkt. In de gemeente zijn circa 180 woningen in het starters-segment. Dit zijn woningen bestaande uit 1, 2 of 3 kamers. De gemeente biedt de mogelijkheid voor starterleningen aan om het voor starters makkelijker te maken een huis te kopen.

MOBILITEIT

Verkeer

De gemeente wil een parkeerbeleid opstellen in samenwerking met de gemeente Haarlemmermeer ter voorkoming van overlast van parkeren rond het NS-station en Sugar City.

Op het terrein van Sugar City (Supermarkt en Style outlet) komen in totaal xxxx parkeerplaatsen

Wegen (fiets / N200)

De N200 is een belangrijke verbindende schakel tussen A9 en de A10 en tussen Haarlem en Amsterdam. De druk bereden weg loopt door de dorpskern van Halfweg, waarbij de leefbaarheidsproblematiek ontstaat. Rijkswaterstaat en de

gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude hebben samen een Quick Scan ter verbetering van de leefbaarheid rondom de N200 opgezet.

Deze 'Quick Scan' is een verkenning van diverse maatregelen die de leefbaarheid kunnen verhogen. Door de werkgroep is een gezamenlijke ambitie geformuleerd van hoe de N200 er in de toekomst uit idealiter uit zou zien. Het gedeelde ideaalbeeld is een N200 binnen de bebouwde kom die duidelijk onderscheiden is van de omringende autowegen. Het dorps karakter van Halfweg komt sterk naar voren door veel groen, aandacht voor het aanwezige (cultureel) erfgoed en een minder drukke bezetting van de weg.

Maatregelen die bijdragen aan het realiseren van deze ambitie zijn bijvoorbeeld het verbieden van vrachtverkeer in de dorpskern, het plaatsen van bomen zodat het gevoel van een 'dreef' ontstaat en het herinrichten van de Rijnlandse Boezembruggen met oog op de naastgelegen sluizen en gemaal.

De gemeente blijft zich inzetten om voor de N200 een goede oplossing te vinden en daarmee een vermindering van de verkeersdruk binnen de kern van Halfweg te realiseren.

Met de provincie en gemeente Haarlem wordt ook gewerkt aan de aanleg van een snelfietsroute langs de N200.

Openbaar Vervoer (buslijn 14)

Er zijn goede busverbindingen vanuit Halfweg naar Amsterdam en Haarlem. De busverbinding, lijn 14, van Spaarndam naar station Halfweg-Zwanenburg is van belang om de woonkernen met elkaar te verbinden.

In het kader van de ontwikkelingen Noordzeekanaalgebied en de Bufferzone wordt verkend welke mogelijkheden er zijn voor (recreatief) vervoer over water bij een mogelijke herinstructie van de fast flying ferry tussen Amsterdam en Velsen.

NS station Halfweg-Zwanenburg

De bereikbaarheid van Halfweg is eind 2012 sterk verbeterd met de komst van het treinstation Halfweg/Zwanenburg. Met oog op de ontwikkelingen van SugarCity is het treinstation erg belangrijk. Onlangs is een [artikel](#) verschenen dat het station +20% meer reizigers heeft aangetrokken.

P+R terrein biedt plaats aan ca. 150 parkeerplaatsen, die overigens dagelijks vol staan.

ECONOMIE

Bedrijven en industrieterreinen

De ligging van de gemeente dichtbij luchthaven Schiphol, de steden Amsterdam en Haarlem en de rijkswegen A9 /A5 en N200 maakt Halfweg-Zwanenburg aantrekkelijk voor de vestiging van bedrijven. De werkgelegenheid is gedifferentieerd: niet alleen hoog gekwalificeerd werk, maar ook veel laaggeschoolde banen. Daarnaast is er sprake van een grote verwevenheid met de lokale bedrijvigheid.

Een belangrijk deel van de bedrijvigheid in Haarlemmerliede en Spaarnwoude bestaat uit kleinere bedrijven en zzp-ers (zelfstandigen zonder personeel). De gemeente wil deze ondernemers aan de gemeente blijven binden. Een goede bereikbaarheid en goede, representatieve faciliteiten zijn hier van belang. Mede door de realisatie van kantoren op het terrein van SugarCity wordt hier invulling aan gegeven. Haarlemmerliede en Spaarnwoude biedt ook onderdak aan grotere bedrijven. Zoals het Polanenpark. Het PolanenPark is een waardevolle aanvulling ten behoeve van de economische expansie van onze gemeente. Verdere ontwikkeling biedt ook kansen voor werkgelegenheid voor onze inwoners. Het

PolanenPark biedt ook mogelijkheden aan bedrijven uit de dorpscentra om zich op het Polanenpark te vestigen. Bewaakt wordt dat mogelijke (verkeers)overlast van het PolanenPark voor met name Haarlemmerliede o.a. door middel van tijdig overleg met de Dorpsvereniging tot een minimum beperkt blijft.

Midden en klein bedrijf

Wij bieden ondernemers de ruimte om zich te kunnen ontwikkelen. Voor initiatieven gericht op duurzame productie, vernieuwing en werkgelegenheid worden stimulerende voorwaarden gecreëerd.

De agrarische sector moet daar waar dat kan haar bedrijvigheden kunnen verbinden met nevenactiviteiten, gericht op recreatie en toerisme, natuurbeheer en andere kleinschalige werkzaamheden.

Bedrijven Projecten:

Sugar City: Supermarkt (4.000m²) met enkele winkels, Style Outlet, 115 winkels en kleine horeca, Casino. Evenementen in industrieel erfgoed gebouwen, geschikt voor 12.000 bezoekers.

Bedrijventerrein Halfweg:

Aan de Haarlemmerstraat in Halfweg ligt een aantal verouderde bedrijven. Revitalisatie is op termijn nodig. Met de concentratie van bedrijvigheid op Sugar City, de Weeren (Zwanenburg) en Polanenpark lijkt het voor de hand te liggen om daar waar bedrijven verplaatsen of stoppen een functiewijziging naar wonen te realiseren. Voor de gemeente is dit niet het enige uitgangspunt. De combinatie van wonen en werken biedt mogelijkheden om de levendigheid in de woonmilieus te vergroten (Structuurvisie 2035).

MILIEU

Stapeling geluid (Schiphol, A9, spoor, N200, PIP geluid Haven)

In de gemeente is sprake van stapeling van geluidsoverlast (door wegverkeer, Polder- en Zwanenburgbaan en de westelijke havens van Amsterdam). Het college zet zich in om samen met andere overheden na te gaan of reductie van de stapeling mogelijk is.

Leefbaarheid verdraagt zich slecht met overlast. Daarom is het voor leefbare kernen van belang dat overlast zoveel mogelijk wordt tegengegaan. Dit betekent allereerst dat de gemeente inzet op het verminderen van de overlast van Schiphol. Er wordt samen met buurgemeenten en bewonersorganisaties opgetrokken om de overlast die Schiphol veroorzaakt, verder terug te dringen.

Nadrukkelijk dient er gestreefd te worden naar het terugdringen van de overlast van de N200. Ook is het terugdringen van verkeersoverlast en sluipverkeer in de kernen van belang om de leefbaarheid op peil te houden of te verbeteren. Samen met bewoners zullen mogelijkheden tot concrete verbeteringen besproken worden.

Afvaldump en verrommeling

De gemeente zet in op een actief milieubeleid. Op lokaal niveau betekent dit onder andere het tegengaan van verloedering en verrommeling van de leefomgeving.

Zwerfafval in de bermen en op straat, plekken waar de asbak van de auto onnadenkend is geleegd, vuilniszakken die in de struiken zijn gedumpt, half ingestorte schuren en bouwvallen, het zijn voorbeelden van verrommeling van de openbare ruimte. Het levert een onverzorgde leefomgeving op waaraan veel bewoners van Haarlemmerliede en Spaarnwoude zich ergeren.

ONDERWIJS

Scholen

In de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zijn vijf basisscholen; één openbare, één interconfessionele, twee rooms-katholieke en één protestant christelijke.

Brede school Halfweg

De gemeente onderzoekt met de schoolbesturen van De la Salle, CPO De Basis en STOPOZ, om tot een samenwerking te komen in een unilocatie voor de Halfwegse basisscholen. Daarbij vindt ook afstemming met Zwanenburg plaats. De unilocatie dient ertoe 2 of 3 basisscholen bijeen te brengen op één locatie, in één gebouw, zo mogelijk inclusief kinderopvang en peuterspeelzalen (integraal kindcentrum).

Voor de uiteindelijke omvang van de unilocatie in Halfweg wordt uitgegaan van een gebouw voor circa 300-330 leerlingen. Besluitvorming vindt plaats in 2016.

Voortgezet onderwijs (aansluiting Haarlem/Amsterdam)

Leerlingen uit de gemeente gaan voornamelijk naar het voortgezet onderwijs in Haarlem en Hoofddorp en gedeeltelijk (Halfweg) naar Amsterdam.

Logopedie

Sinds 1976 heeft de gemeente voor 20 uur per week een schoollogopediste in dienst. De werkzaamheden omvatten de logopedische activiteiten preventie, snelle diagnostiek van taal- en spraakstoornissen en dyslexie en behandeling van kinderen met logopedische problemen.

De gemeente heeft op het gebied van de taalontwikkeling van kinderen een aantal wettelijke verantwoordelijkheden. Deze hebben alle tot doel kinderen optimaal van het geboden onderwijs te laten profiteren.

Zo is er het onderwijsachterstandenbeleid, waarbij door middel van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) vorm wordt gegeven aan het inlopen van mogelijke taalachterstanden bij jonge kinderen van 2 tot 6 jaar.

De gemeente is op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk voor de vergoeding van onderzoek en behandeling van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED). Door vroegtijdige screening en het bieden van effectieve hulp op de basisschool kan worden voorkomen dat kinderen onnodig worden doorverwezen voor externe onderzoeken

Bij de uitvoering van deze gemeentelijke taken heeft de schoollogopedie een ondersteunende functie. De logopediste is tot nu toe voornamelijk werkzaam op de basisscholen, mede ten behoeve van de vroegschoolse educatie in groep 1 en 2.

DIENSTVERLENING

Korte lijnen (gemeentehuis dichtbij en bereikbaar)

Onder andere met het kernenbeleid wil het gemeentebestuur direct contact met de buurten en inwoners in de gemeente stimuleren. Daarnaast houden de kernenwethouders spreekuren in de kernen met als doel bestuur en vragen van inwoners bij elkaar te brengen.

Persoonlijk (balie burgerzaken en ook medewerkers uit de gemeente 'bekenden van elkaar')

Vanaf juli 2015 werkt afdeling burgerzaken op afspraak. Op deze manier kunnen klanten direct geholpen worden zonder lang te wachten. Er is een balie met een receptioniste die de telefoon beantwoordt en bezoekers opvangt. Deze persoonlijke

benadering wordt door de bezoekers gewaardeerd. De receptie heeft inzicht in de werkelden van de collega's en zijn ook inwoner van de gemeente. Hierdoor weten zij goed wat er speelt onder bewoners.

Kernenbeleid (sprekuren collegeleden)

De gemeente streeft naar *korte lijnen tussen bewoners en bestuur*. Daarnaast wil het gemeentebestuur zich inzetten op het behoud van leefbaarheid en vitaliteit in de dorpskernen en wil deze waar mogelijk versterken. In dit kader is in november 2014 het kernenbeleid opgesteld. In het kernenbeleid komt onder andere aan de orde hoe het contact met de dorpsraden en de vereniging zal worden vormgegeven. In het kernenbeleid is ook budget beschikbaar gesteld. Activiteiten en projecten die onder het kernenbeleid vallen worden verleend via het budget van het kernenbeleid.

Veiligheid

Een gevoel van veiligheid in de leefomgeving draagt bij aan de leefbaarheid voor de inwoners van onze gemeente. Veiligheid verdient daarom de nodige aandacht en een proactieve houding. Veiligheid heeft in gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude prioriteit. Jong en oud moeten zich thuis en op straat, ook 's avonds, veilig voelen. Overlast en criminaliteit moeten worden aangepakt. Handhaven is hierbij essentieel en schade moet worden verhaald. Een goede zichtbaarheid en bereikbaarheid van met name de wijkagent zijn hierbij van belang.

Bibliotheekvoorziening

In het Dorpshuis Spaarndam is een bibliotheek gevestigd. Bibliotheek Spaarndam is onderdeel van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland, met tien vestigingen. Inwoners van Halfweg maken gebruik van de bibliotheek in Zwanenburg.

Afvalvoorzieningen en Gladheidsbestrijding

Afvalbedrijf Meerlanden verzorgt voor onze gemeente de afvalvoorziening en de gladheidsbestrijding. Deze dienst wordt gewaardeerd door de inwoners van de gemeente.

CULTUUR

Cultureel erfgoed (monumenten)

Gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude is zuinig op haar culturele en historische erfgoed en verstrekt subsidie aan organisaties die zich richten op kunst- en cultuuruitingen in de gemeente. Ondersteuning van musea en kunstbeoefenaars gevestigd in buurgemeenten is uitgesloten. De gemeente zet zich in om inwoners van Haarlemmerliede en Spaarnwoude kennis te laten maken met kunst en cultuur. *Het opknappen van de sluisjes bij Halfweg* heeft prioriteit. Inzake het opknappen van deze sluisen is projectgeld beschikbaar vanuit Rijnland (> 1 mio), Amsterdam (4 mio) en Haarlemmerliede (100k).

Stoomgemaal Halfweg

In Halfweg bevindt zich het oudste en grootste nog werkende schepstoomgemaal. Het is gebouwd in 1852 en diende als boezemgemaal om het overtollige water uit de ringvaart van de Haarlemmermeer - en zodoende uit de boezem van Rijnland - af te voeren, eerst naar het IJ, later naar het Noordzeekanaal. Het werd hierbij geholpen door nog drie stoomgemalen: in Spaarndam, Gouda en Katwijk. De historie van het gemaal is nauw verbonden met die van de droogmaking van het Haarlemmermeer.

Forten

Aan het eind van de 18e eeuw werd een verdedigingslinie rondom Amsterdam gebouwd. Deze werd de "Stelling van Amsterdam" genoemd. De linie was bedoeld

om de stad bij oorlogsgevaar uit handen van de vijand te kunnen houden. De stelling werd ruim om de stad heen gebouwd, zodat bij langdurige belegering voedsel verbouwd kon worden.

In het recreatiegebied liggen nog steeds verschillende forten die onderdeel uitmaakten van de “Stelling van Amsterdam. In het dorp Haarlemmerliede ligt Fort Liebrug. Dit fort is tussen 1886 en 1899 aangelegd door het Departement van Oorlog. Het Fort Penningsveer is gebouwd tussen 1886 en 1907. Bij Spaarndam ligt het Fort Bezuiden en het Fort Benoorden Spaarndam.

Stompe Toren

In het dorpje Spaarnwoude ligt het kerkje de Stompe Toren, de toren stamt uit ca 1200 en het schip van het kerkje uit 1764.

In 1573 is de kerk, op de toren na, door Spaanse troepen vernield. Binnen de muren van de oude kerk werd daarna een kleine kapel gebouwd.

Vervolgens werd in 1747 de kerk weer vernield, ditmaal door een storm. Hierna werd in 1764 de kerk weer hersteld en in 1844 werd de toren wegens instortingsgevaar ingekort tot de huidige hoogte van 20 meter. Sindsdien wordt de kerk de “Stompe Toren” genoemd. De kerk is tijdens de zomermaanden zondags open voor publiek, Dan zijn er regelmatig concerten en exposities.

Historische werkgroepen Halfweg en Spaarndam

De historie van de gemeente wordt door twee historische werkgroepen levend gehouden. Deze werkgroepen organiseren wandeltochten, lezingen en tentoonstellingen over de geschiedenis van de gemeente.

DUODORPEN

Als gevolg van de droogmakingen van zowel het Haarlemmermeer als de Houtrakpolder ontstonden er naast de bestaande woonoorden in het “nieuwe land” nieuwe woongebieden. De bewoners van deze “duodorpen “ hebben in de loop van de tijd hun voorzieningen op elkaar afgestemd. Zo beschikt Halfweg over kerken en scholen en Zwanenburg over winkelaanbod.

In Spaarndam ligt het historisch centrum in het oude dorpsgedeelte, de sportaccommodaties zijn in het nieuwe gedeelte te vinden.

Het is hierbij van belang om bij het inrichten van Wmo-voorzieningen burgers van de dubbeldorpen 'over de grens' van elkaars Wmo-voorzieningen gebruik kunnen maken, zoals ouderenvoorzieningen.